

Opinia prawna w sprawie powstania obowiązku w podatku od spadków i darowizn w związku ze śmiercią spadkodawcy

Po zapoznaniu się z treścią zapytania dz. OB-1 z dnia 01.09.2011r i przy uwzględnieniu stanu faktycznego tam przedstawionego, jak również wynikającego z załączonych dokumentów tj. postanowienia Sądu rejonowego z dnia 25.06.2010r.

), postanowienia Sądu Rejonowego w z dnia 19.11.2010r.) oraz postanowienia Sądu

z dnia 23.02.2011r (sy_ 1), stwierdzam co następuje.

W zapytaniu o opinię wskazano, że w dniu 25.06.2010r zostało przeprowadzone w Sądzie Rejonowym w postępowanie spadkowe po zmarłym W dniu 26.05.2010r

1. Spadkobiercy dziedziczący po w/w osobie zmarłej nie dokonali w organie podatkowym zgłoszenie SD- Z2 o nabyciu własności lub praw majątkowych w terminie 6 m-cy od prawomocnego orzeczenia sądu. W związku z wniesieniem apelacji przez jedną ze spadkobierczyń zostało wydane nowe postanowienie prawomocne w dniu 23.02.2011r. W związku z powyższym dział zwrócił się o wydanie opinii prawnej odnośnie terminu do zgłoszenia SD-Z2 po w/w zmarłym.

Na wstępie chcę zaznaczyć, że jak rozumiem wątpliwość prawna sprowadza się do odpowiedzi kiedy w niniejszej sprawie powstał obowiązek podatkowy w podatku od spadku po

a tym samym w jakim terminie podatnik był zobowiązany zgłosić nabycie do organu podatkowego celem skorzystania ze zwolnienia podatkowego, o którym mowa w art., ustawy o podatku od spadków i darowizn.

W pierwszej kolejności wymaga skorygowanie stanu faktycznego jaki został przedstawiony we wniosku w związku z treścią załączonych dokumentów. W szczególności nie wniesiono apelacji od postanowienia z dnia 25.06.2010r gdyż to uprawomocniło się, jak wynika z jego treści, z dniem 01.09.2010r. Apelacja została wniesiona ale nie od w/w postanowienia z dnia 25.06.2010r, ale od postanowienia z dnia 19.11.2010r sygn. ε) w sprawie zmiany postanowienia Sądu Rejonowego w C ; dnia 25.06.2010r. Gdyby faktycznie apelację wniesiono od postanowienia z dnia 25.06.2010r, nie mogłoby ono się uprawomocnić 01.09.2010r skoro wniosek o jego zmianę rozstrzygano już 19.11.2010r, a apelację od ostatniego z postanowień rozpoznano 23.02.2011r.

W związku z powyższym bezspornym jest, że postanowienie w sprawie stwierdzenia nabycia spadku uprawomocniło się 01.09.2010r i od tej daty rozpoczął bieg 6 miesięczny termin na zgłoszenie w urzędzie skarbowym nabycia w drodze spadku. W świetle art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę, jeżeli zgłoszą nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie 6 miesięcy od dnia powstania obowiązku podatkowego powstałego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2-8 i ust. 2, a w przypadku nabycia w drodze dziedziczenia w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.

Ponadto z treści w/w postanowienia z dnia 25.06.2010r wynika, że spadek przypadł

oraz sio: e. W świetle art. 4a ust. 2 cyt. ustawy jeżeli nabywca dowiedział się o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych po upływie terminów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się, gdy nabywca zgłosi te rzeczy lub prawa majątkowe naczelnikowi urzędu skarbowego nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o ich nabyciu, oraz uprawdopodobni fakt późniejszego powzięcia wiadomości o ich nabyciu.

W niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi. Ani żona zmarłego, ani jego siostra nie mogą twierdzić, że dowiedział się o spadku po upływie 6- miesięcznego terminu od dnia

uprawomocnienia się postanowienia z dnia 25.06.2010r albowiem obie były uczestniczkami tego postępowania, a ponadto z treści uzasadnienia postanowienia z dnia 19.11.2010r , jak również postanowienia z dnia 23.02.2011r wynika, że żona zmarłego złożyła wniosek o zmianę wydanego w dniu 25.06.2010r postanowienia i to w takim kierunku, że jest jedyną spadkobierczynią. Istotne w sprawie jest to, że przedmiotowe postanowienie z dnia 25.06.2010r nie zostało zmienione . Fakt wystąpienia z wnioskiem o zmianę postanowienia , nie powoduje zawieszenia ani przerwania biegu 6 miesięcznego terminu, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn. Jest to termin prawa materialnego, który również nie podlega przywróceniu, za wyjątkiem sytuacji opisanej w art. 4a ust. 2 cyt. ustawy. W szczególności dotyczy on przypadków gdzie dana osoba np. nie uczestniczyła w postępowaniu i o stwierdzeniu nabycia spadku na jej rzecz dowiedziała się po upływie 6 m-cy od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu w sprawie stwierdzenia nabycia spadku, albo w wyniku zmiany już prawomocnego postanowienia w sprawie nabycia spadku, została po raz pierwszy wskazana jako spadkobierca w prawomocnym postanowieniu zmieniającym poprzednio wydane prawomocne postanowienie sądu w sprawie stwierdzenia nabycia spadku

Pani i ..... nie zaskarżyły postanowienia z dnia 25.06.2010r, co spowodowało, że stało się ono prawomocne w dniu 01.09.2010r. Jedną ze spadkobierczyń skorzystała jedynie z drogi prawnej wzruszenia prawomocnego postanowienia , jaka przysługuje po wydaniu i uprawomocnieniu się postanowienia w sprawie stwierdzenia nabycia spadku, tj. poprzez złożenie wniosku o zmianę prawomocnego postanowienia. Zgodnie bowiem z art. 524 § 1 kpc uczestnik postępowania może żądać wznowienia postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, jednakże wznowienie postępowania nie jest dopuszczalne, jeżeli postanowienie kończące postępowanie może być zmienione lub uchylone.

W świetle zaś art. 679 kpc dowód, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku, nie jest spadkobiercą lub że jej udział w spadku jest inny niż stwierdzony, może być przeprowadzony tylko w postępowaniu o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, z zastosowaniem przepisów niniejszego rozdziału. Jednakże ten, kto był uczestnikiem postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, może tylko wówczas żądać zmiany postanowienia stwierdzającego nabycie spadku, gdy żądanie opiera na podstawie, której nie mógł powołać w tym postępowaniu, a wniosek o zmianę składa przed upływem roku od dnia, w którym uzyskał tę możliwość.

Wniosek o wszczęcie takiego postępowania może zgłosić każdy zainteresowany.

W razie przeprowadzenia dowodu, że spadek w całości lub w części nabyła inna osoba niż wskazana w prawomocnym postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku, sąd spadku, zmieniając to postanowienie, stwierdzi nabycie spadku zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym.

W w/ przepisy stosuje się odpowiednio do zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.

Reasumując obowiązek podatkowy z tytułu dziedziczenia po ..... powstał z dniem uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego ..... z dnia 25.06.2010r (sygn. ....) i od tego dnia rozpoczął bieg 6- miesięczny dla skorzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Marzena Kromolowska
Marzena Kromolowska
RADCA PRAWNY
Op-C 424 / 99
07.09.2011

07.09.2011

Blank Flak